

Dkt. David L. Mathewson, Theolojia ya Agano Jipya, Kipindi cha 19, Kutoka Kupya, Sehemu ya 2

© 2024 Dave Mathewson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Dave Mathewson katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Theolojia ya Agano Jipya. Huu ni kipindi cha 19, Kutoka Mpya, Sehemu ya 2.

Kwa hivyo, tuliangalia umuhimu wa motifu ya Kutoka katika Agano la Kale kama aina ya sifa inayofafanua au kutambulisha watu wa Mungu, wale ambao Mungu aliwaokoa na kuwaokoa kama watu wake katika Kutoka kwa kwanza.

Lakini tuliona kwamba umuhimu wa Kutoka kwa kweli unawasukuma manabii wa Agano la Kale kufikiria ukombozi na wokovu wa Mungu kwa watu wake katika siku zijazo kama Kutoka mpya ilivyopangwa baada ya Kutoka kwa kwanza. Tunaanza kuangalia jinsi waandishi wa Agano Jipya, hasa katika Injili, wanavyoelezea, wanavyoelewa motifu za Kutoka na Kutoka Mpya, na kuanza kumwonyesha Yesu kama anayetimiza matarajio ya kinabii ya Kutoka mpya. Tulimtazama Mathayo haswa, na tukamtazama Marko kwa ufupi sana. Kuna maandiko mengine ambayo tunaweza kuyaelekeza na kuyajadili, lakini hatutayazungumzia katika hayo.

Lakini nataka kuendelea na maandiko mengine. Tunaweza pia kutaja Injili ya Luka. Tutaangalia mfano kutoka kwa kila Injili, lakini tunaweza kutaja Injili ya Luka na sura ya 4 na mstari wa 16 na unaofuata, mwanzoni kabisa mwa huduma ya Yesu, kuanzia mstari wa 16.

Basi, Yesu akaenda Nazareti, mahali alipolelewa, na siku ya Sabato, akaingia katika sinagogi kama ilivyokuwa desturi yake. Akasimama ili asome, akapewa kitabu cha nabii Isaya. Akakifungua, akakuta mahali palipoandikwa: Roho wa Bwana yu juu yangu, kwa maana amenitia mafuta kuwahubiri maskini habari njema.

Amenituma kuwatangazia wafungwa uhuru na vipofu kupata kuona tena, kuwaweka huru walioonewa, kutangaza mwaka wa neema ya Bwana. Sasa tena, ingawa neno au baadhi ya lugha iliyo wazi ya Kutoka tuliyoiona katika baadhi ya maandiko mengine ya Isaya haipo hapa, wakati huo huo, lugha hii ya Yesu inayoleta uhuru kwa wafungwa, lugha hii ya Yesu inayoleta wokovu kwa watu inayotoka moja kwa moja katika Isaya sura ya 61 na mistari ya 1 na 2, nadhani angalau inaweka wokovu huu ambao Yesu anauleta katika Luka sura ya 4 katika muktadha wa Kutoka Mpya. Kama tulivyosema, hasa 40 hadi 55, lakini 40 hadi 66 ya kitabu cha Isaya, motifu inayotumika zaidi ni Kutoka Mpya.

Mara nyingi, waandishi wa Agano Jipya wanapotaja vipande au nukuu kutoka kwa vipande vya maandiko ya Agano la Kale, maandiko hayo huleta muktadha mpana wa nukuu hiyo. Kwa hivyo, labda tunapaswa kusoma Isaya sura ya 61 kwa kuzingatia

dhana pana ya Isaya kuhusu urejesho, ambayo anaelezea kama Kutoka Mpya. Kwa hivyo, Yesu akiwaachilia watu kutoka utumwani na kuwaletea wokovu waliokandamizwa pengine inapaswa kuonekana kama sehemu ya motifu ya Kutoka Mpya ya Isaya ili hata Luka amwonyesha Yesu kama anayeleta Kutoka Mpya.

Yohana sura ya 6, mistari ya 25 na inayofuata, ambapo Yesu Kristo anaonyeshwa kama mkate wa uzima, ambao unaonyeshwa kwa njia ambayo Mungu aliwatumia watu wake Israeli, ambayo aliwatumia watu wake kutoka mbinguni. Kwa hivyo, Yesu anasema walipompata, au maneno ya Yohana yanayoanza na mstari wa 25 wa Yohana 6, walipompata, Yesu, ng'ambo ya ziwa, walimwuliza, Rabi, ulifika lini hapa? Yesu akawajibu, Amin, nawaambia, Hamunitafuti kwa sababu mliona ishara nilizozifanya, bali kwa sababu mlikula mikate mkashiba. Msifanye kazi kwa ajili ya chakula kinachoharibika, bali chakula kidumucho hata uzima wa milele, ambacho Mwana wa Adamu atawapa.

Kwa maana juu yake, Mungu Baba ameweka muhuri wa kibali. Kisha, wakamuuliza ni nini tunapaswa kufanya ili kufanya kazi ambazo Mungu anataka. Yesu akajibu kazi ya Mungu ni kumwamini yeye, yule aliyemtuma. Kwa hiyo, wakamuuliza, ungetoa ishara gani ili tuweze kuiona na kukuamini? Utafanya nini? Mababu zetu walikula mana jangwani.

Kama ilivyoandikwa, aliwapa mkate kutoka mbinguni wale. Yesu akawaambia, Amin, amin, nawaambia, Si Musa aliyewapa mkate kutoka mbinguni, bali ni Baba yangu awapaye ninyi mkate wa kweli kutoka mbinguni. Kwa maana mkate wa mbinguni ni ule ushukao kutoka mbinguni na kuupa ulimwengu uzima.

Bwana, walisema, utupe mkate huu sikuzote. Kisha Yesu akasema, Mimi ndimi mkate wa uzima. Yeyote ajaye kwangu hataona njaa kamwe, na ye yote aniaminiye hataona kiu kamwe.

Kwa mara nyingine tena, kuna maelezo kadhaa ambayo yanaomba kushughulikiwa katika maandishi haya, lakini kitu pekee ninachotaka utambue ni uhusiano wa Yohana na mana ambayo Mungu aliwapa watu jangwani na sasa mkate wa kweli ambao ni Yesu anayetoka mbinguni ambaye sasa Mungu anawapa watu wake. Kwa hivyo, kwa njia isiyo ya moja kwa moja, Yohana anarejelea tena, nadhani, motifu ya Kutoka. Kwa njia ile ile ambayo Mungu aliwapa watu wake katika Kutoka kwa kwanza mana walipofanya safari yao jangwani baada ya kukombolewa kwao kutoka Misri, kwa njia ile ile ambayo sasa Mungu anawapa watu wake kupitia Yesu akiwa wa uzima ulioonyeshwa katika mana ambayo Mungu aliwapa watu wake kutoka mbinguni.

Pia, Meza ya Bwana, bila kurejelea maandishi yoyote maalum, lakini injili za muhtasari zinakubaliana na Pasaka ambayo Yesu anasherehekea kabla tu ya kifo chake, kesi yake, na kifo chake. Mwishoni mwa injili, injili zinamwonyesha Yesu akishiriki chakula cha jioni, mlo ambao anaanzisha na kuuzindua na wanafunzi wake,

ambao kwa kuvutia uko katika muktadha wa mlo wa Pasaka, ambao ulikuwa wa kuadhimisha Kutoka Misri. Na sasa tena, ikiwa unaweza, ruka hadi 1 Wakorintho 11, ambapo Paulo ananukuu maneno ya Yesu kuhusiana na agano jipya.

Lakini ni wazi kwamba, ushiriki wa kanisa katika Meza ya Bwana, mlo wa ushirika au Ekaristi au chochote unachotaka kukiita, unakusudiwa kukumbuka na kukumbuka tendo la Mungu la wokovu kwa njia ile ile ambayo mlo wa Pasaka ulikusudiwa kukumbuka kitendo cha Mungu cha kuwaokoa watu wake katika Kutoka kwa kwanza. Kwa hivyo, labda, hata Meza ya Bwana inapaswa kueleweka kama sehemu ya motifu mpya ya Kutoka. Kwa hivyo, katika injili zote, Yesu anaonekana kutekeleza wokovu mpya wa Kutoka kama ilivyoahidiwa katika manabii na kama usemi wa mwisho na utimilifu wa Kutoka kwa asili ambapo Mungu aliwaongoza watu wake kutoka Misri.

Kwa hivyo, Yesu, waandishi wa injili kwa kiwango kimoja au kingine, kwa uwazi zaidi katika Mathayo na Marko wanamwonyesha Yesu akitimiza wokovu mpya wa Kutoka ambao maandishi ya kinabii, hasa Isaya, yaliahidi. Kwa hivyo, Yesu mwenyewe analeta Kutoka mpya. Bila kuingia katika maelezo yoyote mahususi, profesa wa Agano Jipya katika Shule ya Utatu ya Uungu ya Kiinjili huko Chicago, Illinois, nchini Marekani, David Powell, amebisha katika kitabu kwamba sura za Isaya 42-55 zina jukumu muhimu katika kitabu cha Matendo na hadithi ya Matendo ya Kanisa la kwanza.

Na Powell, kama vile Ricky Watts alivyomfanyia Mark, David Powell anafanya hivyo kwa Matendo ya Mitume. Anaelekeza mawazo kwenye madokezo mengi kwa Isaya katika kitabu cha Matendo ya Mitume. Kwa hivyo tena, si tu kwamba Matendo ya Mitume yanaendeleza motifu ya Kutoka kwa ujumla zaidi, lakini hasa yanaendeleza motifu ya Kutoka ya Isaya kuanzia 40-55.

Kwa hivyo ukitaka kufuata motifu ya Kutoka katika Matendo ya Mitume, David Powell ametufanyia huduma kwa kubishana, tena, tena, kama unafikiri ni motifu kuu, ni angalau mojawapo ya motifu kuu na jinsi wokovu na harakati za kanisa la kwanza na ukuaji na kuenea kwa injili kunavyofikiriwa katika Matendo ya Mitume kama Kutoka mpya ambayo ni utimilifu wa Kutoka mpya ya Isaya sura ya 40 na inayofuata. Kwa hivyo, hata Matendo ya Mitume yanaonekana, katika sehemu nyingi, kuambatana na lugha ya Kutoka na motifu za Kutoka kutoka kitabu cha Isaya. Sasa, ili kuendelea na fasihi ya Paulo na maandishi ya Paulo, mara kwa mara, Paulo anawasilisha wokovu kwa upande wa ukombozi kutoka utumwani, yaani, ukombozi kutoka kwa dhambi na nguvu yake juu yetu.

Lakini anafanya hivyo katika miktadha kadhaa, na anaonekana kufanya hivyo ndani ya muktadha wa motifu ya Kutoka. Kwa mfano, kufuata tena kwa mpangilio wa kisheria wa barua za Paulo, kuanzia na Warumi sura ya 8, na tena, labda kuna maandiko mengi ambayo tunaweza kuyarejelea, lakini Warumi sura ya 8, nami nitasoma mistari michache ya kwanza na kisha kuhamia kwenye mistari ya 12 hadi 17

ya Warumi sura ya 8. Kwa kweli, iwe mtu anakubaliana naye kikamilifu au la, NT Wright imesema kwamba Kutoka nzima na hadithi ya Israeli kupitia Kutoka zina msingi wa sura ya 6 hadi 8 kwa ukamilifu hivyo anapata lugha nyingi mpya ya Kutoka katika sura ya 8. Lakini kuanzia na mstari wa 1 wa sura ya 8 ya Warumi, Kwa hivyo , sasa hakuna hukumu ya adhabu kwa wale walio katika Kristo Yesu, kwa sababu kupitia Kristo Yesu sheria ya Roho atoaye uzima imekuweka huru kutoka kwa sheria ya dhambi na mauti. Kwa maana kile ambacho sheria haikuwa na nguvu kufanya kwa sababu ilikuwa dhaifu kwa mwili, Mungu alikifanya kwa kumtuma Mwanawe katika mfano wa mwili wenye dhambi kama sadaka ya dhambi.

Lakini kisha mstari wa 12 hadi 17, Kwa hiyo, ndugu zangu, tuna wajibu, lakini si kwa mwili kuishi kwa kufuata mwili. Kwa maana mkiishi kwa kufuata mwili, mtakufa; lakini mkiua matendo ya mwili kwa Roho, mtaishi. Kwa maana wale wanaoongozwa na Roho wa Mungu, hao ndio wana wa Mungu.

Na hiyo ingekuwa sehemu ya kwanza ya motifu ya Kutoka, ambayo inaongozwa Waisraeli walipoongozwa jangwani. Sasa, watu wa Mungu wanaongozwa na Roho wa Mungu. Mstari wa 15: Roho mliyopokea haiwafanyi ninyi watumwa ili muishi tena kwa hofu.

Bali, Roho mliyompokea alileta kufanywa wana, na kwa njia yake tunalia, Aba, Baba. Roho mwenyewe hushuhudia pamoja na roho zetu ya kwamba sisi tu watoto wa Mungu au wana wa Mungu.

Sasa, ikiwa sisi ni watoto, basi sisi ni warithi, warithi wa Mungu na warithi pamoja na Kristo, ikiwa kweli tunashiriki mateso yake, ili tupate pia kushiriki katika utukufu wake. Sasa angalia, pamoja na mada ya kuongozwa na Roho, lugha tofauti kati ya utumwa na wana au watoto. Kwa hivyo, kwa njia ile ile ambayo Waisraeli walifanya utumwa wa Misri, katika utumwa wa Misri, sasa watu wa Mungu wanaelezwa kama katika utumwa na utumwa wa dhambi. Wao ni watumwa, lakini sasa wameokolewa na kutolewa ili wawe wana kamili, au watoto kamili, tena ikiakisi labda lugha ya uwana ambayo hata inarudi nyuma kwenye Kutoka sura ya 4, ambapo Israeli alikuwa mwana wa Mungu.

Kisha Israeli huokolewa kutoka utumwani na, kwa namna fulani, huchukuliwa kama watoto wa Mungu, huchukuliwa kama wana wa Mungu, katika uhusiano wa agano naye. Kwa hivyo harakati hii tunayoipata katika Warumi sura ya 8, mistari ya 12 hadi 17, ya utumwa kwa watoto na kuongozwa na Roho wa Mungu, labda inakusudiwa kuakisi lugha ya Kutoka. Wagalatia sura ya 4, tena iendeleo kwa mpangilio wa kisheria, Wagalatia sura ya 4 na mistari ya 3 hadi 8, na nataka tena utambue lugha ya ukombozi, lugha ya ukombozi kutoka utumwani, kuwa wana, ambayo yote yanaakisi taswira ya Kutoka au lugha ya Kutoka ya ukombozi kutoka utumwani na kisha kuwa wana wa Mungu, kupitishwa kama wana katika uhusiano wa agano na Mungu.

Kwa hivyo, mstari wa 3, pia tulipokuwa wadogo, tulikuwa utumwani chini ya nguvu za kiroho za ulimwengu. Kwa hivyo, Paulo sasa anawaona watu si chini ya utumwa wa taifa la kigeni linalokandamiza, ingawa wangeweza kuwa, lakini sasa ni utumwa wa dhambi, utumwa wa Shetani, na uovu ambao wanahitaji kukombolewa. Vivyo hivyo, mlipokuwa chini ya umri, tulikuwa ndani, tulikuwa utumwani chini ya nguvu za kiroho za ulimwengu.

Lakini wakati ulipowadia, Mungu alimtuma Mwanawe, aliyezaliwa na mwanamke, aliyezaliwa chini ya sheria, ili awakomoe wale waliokuwa chini ya sheria ili tupate kupokea hali ya kuwa wana. Kwa sababu tena, katika lugha inayofanana na kukumbuka Warumi 8, kwa kuwa ninyi mmekuwa wanawe, Mungu alimtuma Roho wa Mwanawe mioyoni mwetu, Roho aitaye Aba Baba. Kwa hivyo ninyi si watumwa tena, bali ninyi ni watoto wa Mungu.

Na kwa kuwa wewe ni mtoto wake au mwanawe, Mungu amekufanya pia kuwa mrithi. Kwa hivyo tena, lugha hii ya tulikuwa utumwani, Mungu ametukomboa na kutuokoa kutoka hapo ili tuwe wanawe, watoto wake kama wana walioasiliwa. Na kwa sababu hiyo, warithi wake pia.

Labda lugha ya urithi inakumbusha tena urithi wa nchi ambayo mtu hupata katika Agano la Kale. Andiko lingine, Wakolosai sura ya 1, ni andiko ambalo tayari tumesoma, lakini ni muhimu kulisoma tena kuhusiana na mada ya Kutoka Mpya. Wakolosai sura ya 1 na mistari ya 12 na 13.

Na mshukuruni, mshukuruni Baba kwa furaha aliyewastahilisha kushiriki urithi wa watakatifu wake au watu wake watakatifu katika ufalme wa nuru, unaofanana na kila aina ya lugha ya Agano la Kale. Mstari wa 13, kwa maana ametuokoa kutoka katika mamlaka ya giza na kutuingiza katika ufalme wa Mwana wa pendo lake, ambaye ndani yake tuna ukombozi, msamaha wa dhambi. Kwa hivyo tena, lugha hii ya kuokolewa kutoka katika mamlaka moja na kuhamishiwa katika nyingine, ikikumbusha harakati ya Kutoka, kuokolewa kutoka katika ukandamizaji na sasa kuhamishiwa katika ufalme wa Mungu.

Lakini basi, kwa kuielezea kama kitendo cha ukombozi, nadhani pia inaiunganisha waziwazi na Kutoka, ambayo kisha huleta msamaha wa dhambi. Kwa kweli, kama aina nyingine ya tanbihi ya hili, ikiwa kwa maoni yangu, au ikiwa ni kweli, na kwa maoni yangu ni kweli, walimu wa uongo ambao Paulo anawazungumzia au kuwapigania katika Wakolosai ni harakati ndani ya Uyahudi, itakuwa muhimu zaidi kwamba mwandishi anapendekeza kwamba wasomaji wake sasa, wasomaji wake wa Mataifa, tayari wameshiriki katika Kutoka mpya na hawahitaji kuvutiwa nao au kuwa sehemu ya harakati hii ya Kiyahudi ambayo nadhani iko nyuma ya mafundisho ambayo Paulo anapigania katika Wakolosai. Kwa hivyo kwa kuwa sasa wamepitia Kutoka, wameokolewa kutoka kwa ukandamizaji, ufalme wa giza, sasa wamehamishiwa katika ufalme wa Mungu, katika ufalme wa mwana wa Mungu, na

hii inaelezewa wakati huo kama kitendo cha ukombozi, na hiyo ni ukombozi au ukombozi kutoka kwa ukandamizaji chini ya dhambi.

Pia inawezekana kwamba tunapaswa kuelewa lugha nyingine ya ukombozi. Tutazungumzia zaidi kuhusu ukombozi tunapojadili mada ya kitheolojia ya kibiblia kuhusu wokovu. Lakini pia inawezekana kwamba tunapaswa kuelewa baadhi ya lugha nyingine ya ukombozi katika Paulo kama hatimaye, angalau kwa njia isiyo dhahiri, historia yake katika Kutoka.

Kwa hivyo, katika Waefeso sura ya 1 na mstari wa 7, ambapo Paulo anaelezea baraka tulizo nazo kwa sababu ya kuwa na Mungu kama baba yetu, katika mstari wa 7, anasema, katika yeye, katika Kristo, tuna ukombozi kwa damu yake, msamaha wa dhambi. Na kisha mstari wa 14, akimrejelea Roho Mtakatifu, ambaye ndiye muhuri wetu, ambaye ni dhamana ya urithi wetu hadi ukombozi wa wale walio milki ya Mungu. Unapata lugha ya ukombozi katika Warumi, sura ya 3, na hasa mstari wa 24, Warumi sura ya 3 mstari wa 24, mstari wa 23 unasema, kwa sababu wote wamefanya dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu, na wote wanahesabiwa haki bure kwa neema yake kupitia ukombozi uliokuja kwa Kristo Yesu.

Kwa hivyo, lugha ya ukombozi inaweza pia kuakisi na kudhani taswira ya Kutoka, Kutoka kama ukombozi, Mungu akiwakomboa na kuwaweka huru watu wake kutoka Misri. Kiini cha maana ya ukombozi ni hilo tu, kuwaweka huru au kununua, kuwaweka huru kutokana na, kuwaweka huru kutokana na. Tutaangalia lugha hiyo zaidi tunapojadili, kama nilivyosema, mada ya kitheolojia ya wokovu.

Katika Paulo, pengine inawezekana, ama baadhi yao, nadhani ni wazi, lakini viungo vingine vinavyowezekeka vya Kutoka. 1 Wakorintho sura ya 5 na mstari wa 7, 1 Wakorintho 5, 7. Nitarudi nyuma na kusoma 6. Kujisifu kwenu si vizuri. Hamjui kwamba chachu kidogo huchachusha donge lote la unga? Ondoeni chachu ya zamani ili mpate kuwa donge jipya lisilotiwa chachu kama mlivyo kweli.

Kwa Kristo, mwana-kondoo wetu wa Pasaka ametolewa kafara. Kwa hivyo sasa kifo cha Kristo msalabani kwa ajili ya dhambi za watu wake kinaonekana kama, katika muktadha wa mwana-kondoo wa kafara, mwana-kondoo wa Pasaka, si dhabihu yoyote tu, bali zaidi, anaiunganisha na mwana-kondoo wa Pasaka na dhabihu ya Pasaka. Kwa hivyo tena, kifo cha Yesu msalabani kinazindua Kutoka mpya, huku kifo cha Yesu mwenyewe kikiwa kifo cha mwana-kondoo wa Pasaka.

Andiko lingine ambalo tumesoma mara kadhaa pengine pia linadhania Kutoka mpya, na hiyo ni kwa sababu maandiko kadhaa yanaonekana kuwa katika muktadha wa hilo, na hilo ni 2 Wakorintho sura ya 6. 2 Wakorintho sura ya 6, mstari wa 16 na 17. Mstari wa 16, kuna mapatano gani kati ya hekalu la Mungu na sanamu? Kwa maana sisi tu hekalu la Mungu aliye hai. Kama Mungu alivyosema, Nitakaa nao na kutembea kati yao, nami nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu.

Hili ni andiko linalotoka katika Ezeieli sura ya 37, lakini pia linaonekana kuhusishwa na Mambo ya Walawi 26, ambalo linakuja mwishoni mwa ahadi ya Mungu ya kuwaongoza watu kutoka Misri na kuanzisha makao yake au patakatifu kati ya watu wake. Kutoka sura ya 15 na mstari wa 17. Na kwa hivyo sasa tunaweza kupendekeza kwamba sasa Mungu ameanzisha makao yake mapya ya Kutoka.

Kusudi la Kutoka kwake mpya ni kuwaleta watu wake ili wajenge makao yake katikati yao, ambayo sasa yanatimizwa na Mungu akiishi na watu wake, hekalu la kweli la Mungu. Lakini mstari wa 17. Mstari wa 17, kwa hivyo, tokeni kati yao na mjitenge, asema Bwana.

Msiguse kitu kichafu, nami nitawakaribisha. Huko nyuma katika sura ya Isaya, hii ni nukuu kutoka sehemu yake ni nukuu kutoka sura ya 52 na mstari wa 11 ya Isaya. Na katika sura ya 52 na mstari wa 11 ya Isaya, tunasoma haya.

Ondokeni, ondokeni, tokeni humo, msiguse kitu kichafu. Tokeni humo na kuwa safi, ninyi mnaobeba vyombo vya nyumba ya Bwana, lakini hamtaondoka haraka wala kwenda.

Huu ni mstari wa 12. Ninachotaka utambue ni kwamba nukuu hii kutoka Isaya 52:11 katika 2 Wakorintho 6 na Paulo iko katika muktadha wa Kutoka mpya, mpya. Angalia mstari unaofuata: lakini hamtaondoka haraka wala hamtakimbia, ndivyo Waisraeli walivyotoka Misri, kwa maana Bwana atawatangulia.

Mungu wa Israeli atakuwa mlinzi wako wa nyuma, na kutakuwa na lugha zaidi ya Kutoka. Rudi kwenye 52 katika mstari wa kwanza: Amka, amka, Sayuni, jivike nguvu, jivike mavazi ya fahari, Yerusalemu, mji mtakatifu, wasiotahiriwa na walio najisi hawataingia kwako. Vua nguo zako, inuka, na ujifungue kutoka kwenye minyororo shingoni mwako.

Binti Sayuni ambaye sasa ni mfungwa. Kwa hivyo tena, hii ni katika lugha ya kuachiliwa kutoka utumwani hadi uhamishoni, lakini mstari wa nne, kwa maana hivi ndivyo Bwana Mwenye Enzi Kuu asemavyo. Mwanzoni, watu wangu walishuka kwenda Misri kukaa hai.

Hivi majuzi, Ashuru imewakandamiza. Kwa hivyo, ninachotaka utambue ni, tena, lugha ya Kutoka mpya katika sura ya 52 ya Isaya. Kwa hivyo, kwa mara nyingine tena, Paulo yuko, sidhani kama anachukua tu vipande vya maandiko ya Agano la Kale bila kuchagua, lakini, labda nukuu kutoka Isaya 52 sasa inaleta muktadha mzima wa Mungu akiwaokoa watu wake kutoka uhamishoni, akiwarudisha Sayuni, akiwarudisha katika nchi ambayo watakuwa kama watu.

Na kwa kufanya hivyo kwa kuondoka Ashuru, kwa kuondoka katika nchi yao ya uhamisho, hawapaswi kugusa kitu chochote kichafu. Na wanapaswa, kuondoka na kutoka huko na kuwa safi tena, wakionyesha lugha ya Kutoka. Kwa hivyo, sura ya 52 ya Isaya iko wazi katika muktadha.

Ni mojawapo ya maandiko haya mapya ya Kutoka ambayo tuliyazungumzia hapo awali. Na sasa Paulo ananukuu kwamba katika sura ya sita ya 2 Wakorintho 6, pamoja na maandiko mengine ya Agano la Kale, tena, ili kuonyesha hitaji la usafi na watu wake, hitaji la wao kuwa safi kama watu watakatifu wa Mungu ni hekalu takatifu kama sehemu ya Kutoka huku kupya ambako wamepitia. Wao, vivyo hivyo, wanapaswa kuwa safi na safi kama hekalu takatifu la Mungu.

Na tena, lengo la Kutoka lilikuwa makao ya Mungu pamoja na watu wake. Na kwa hivyo, Paulo ananukuu katika mstari wa 16, andiko linalochanganya Mambo ya Walawi 26, na pia, Ezeieli sura ya 37, andiko zote mbili zilizounganishwa na motifu za Kutoka pia. Andika lingine ambalo angalau ni lisilo wazi, labda linaloweza kuibua bila kueleweka linaibua lugha ya Kutoka, lingekuwa Waefeso sura ya pili na mistari ya 11 hadi 22, andiko tena, tumeyashughulikia mara kadhaa, kwa hivyo sitayasoma au sehemu yoyote yake, lakini tuliona katika Waefeso sura ya pili, aya ya 11 hadi 22 ni andiko ambapo, Wayahudi na Mataifa waliotenganishwa rasmi kutoka kwa kila mmoja kwa uadui wao kwa wao sasa wameunganishwa, kupitia kifo na ufufuo wa Kristo.

Mungu sasa amewaunganisha, nawe ukawarejesha katika ubinadamu mmoja mpya, kanisa ambalo sasa ni hekalu takatifu ambapo Mungu anakaa katikati yao kupitia roho yake. Sasa, kinachovutia, kama tulivyokwisha sema katika miktadha mingine, ni kwamba Paulo anarejelea, mara kwa mara, maandiko kutoka kwa Isaya katika muktadha wa urejesho, ambao tulisema dhana pana ya muktadha wa urejesho wa Isaya ni kama Kutoka mpya, 40 hadi 55, kwa kweli 40 hadi 66. Kutoka mpya ni mojawapo ya njia kuu ambazo Isaya anaonyesha urejesho wa watu wa Mungu.

Sasa, Paulo anatumia maandiko hayo kuthibitisha ukweli kwamba Wayahudi na Mataifa wamerejeshwa katika kutimiza ahadi za Isaya za urejesho ambazo hatimaye zinaeleweka katika muktadha wa Kutoka mpya. Hii inaweza kupendekeza kwamba katika Waefeso 2:11 hadi 22, tunapaswa kuelewa, hili katika, uelewa wa Paulo kuhusu urejesho wa Wayahudi na Mataifa katika ubinadamu mmoja mpya kama hatimaye utimilifu wa matarajio ya Isaya ya urejesho. Sasa, inavutia kwamba katika sehemu inayokuja mbele yake katika sura ya pili, moja hadi 10, ambayo kwa kawaida tunazingatia katika Waefeso, tunamwona Paulo akiwahutubia wasomaji wake kama wale ambao wameokolewa au kuokolewa kutoka kwa utawala wa Shetani. Kwa hivyo, hata mada ya uokoaji iko hapo.

Tayari tumeona mada ya ukombozi mapema katika Waefeso sura ya kwanza, mstari wa saba, na mstari wa 14. Lakini sasa tunaona kwamba, watu wa Mungu

wamekombolewa kutoka, na kuokolewa kutoka, kwa Shetani na nguvu ya dhambi, mstari wa pili, mstari wa kwanza, mlipokuwa mmekufa kwa makosa na dhambi zenu. Na hapo awali mliishi, sisi sote tuliishi, ninyi, mlifuata njia za ulimwengu, mtawala wa ufalme wa anga, roho.

Sasa, kazini, mlikuwa mmekufa katika mwenendo wenu, makosa, makosa, na dhambi. Lakini sasa Mungu na upendo wake mkuu na rehema amewahisha pamoja na Kristo. Naye amewaokoa, ili kuonyesha utajiri usio na kifani wa neema yake.

Kwa hivyo hata hapa, tunapata ukombozi na ukombozi, lakini sasa hilo linaturejesha katika ubinadamu mpya. Pia ni jambo la kuvutia kufuata motifu ya Kutoka; inafikia kilele kwa kurejelea hekalu katika sura ya pili, kwamba sasa sisi ndio kusudi lenyewe la Kutoka. Sasa tumekuwa makao Matakatiifu ambapo Mungu anaishi, patakatifu, hekalu ambapo Mungu anakaa kupitia roho yake.

Kwa hivyo, inawezekana tusome Waefeso 2, hasa tukiwa na madokezo yake ya kurudi Kutoka kama hatimaye ndani ya muktadha wa Kutoka mpya. Kwa hivyo, kwa kumalizia fasihi ya Paulo, na kuna maandiko mengine ambayo tunaweza kuyakumbuka na kuyarejelea, lakini kwa kumalizia fasihi ya Paulo, kwa kuwa kanisa ni watu wa kweli wa Mungu kwa kuwa kanisa ni watu wa enzi mpya, agano jipya, sasa wamepitia Kutoka mpya. Sasa wamepitia Kutoka mpya, Kutoka mpya kuliahidiwa na manabii wa Agano la Kale.

Na kwa hivyo, nadhani Paulo, sambamba na kile tunachokipata katika Injili, anamwonyesha Yesu kama anayetimiza Kutoka mpya, Kutoka mpya ambayo huleta kusudi kuu la Kutoka kwa kwanza, lakini huleta utimilifu na ukamilishaji wa Kutoka mpya inayotarajiwa na maandishi ya unabii. Kwa hivyo, kulingana na Paulo, wokovu wetu unapaswa kueleweka ndani ya mfumo wa Kutoka mpya ambayo Yesu huleta na kutimiza, kukamilisha Kutoka mpya, wokovu wa Kutoka unaotarajiwa katika Agano la Kale. Sasa, kuna idadi ya maandishi mengine ya unabii ambayo tunaweza kuyaelekeza katika Agano la Kale lote au katika Agano Jipya lote.

Nataka tu kutua kwenye baadhi yao pia, na hiyo ni kutoa maoni mafupi kuhusu maandishi machache ya Kiebrania kabla hatujahamia kwenye kitabu cha Ufunuo, lakini labda Waebrania sura ya tatu na ya nne. Tayari tumeangalia Waebrania sura ya tatu na ya nne katika muktadha wa nchi na, katika muktadha wa agano, labda katika, katika Waebrania sura ya tatu na ya nne, mwandishi, mwandishi anafikiria wokovu wa Yesu, watu wa agano jipya wanafikiria kuhusu hilo kwa upande wa kupata pumziko ambalo, Israeli wangepaswa kuwa nalo katika nchi ya ahadi. Lakini Waebrania tatu na ya nne wanaonekana kudhani, na hata kitabu kipana cha Waebrania kinaonekana kudhani, simulizi pana la Kutoka la Mungu akiwaokoa watu wake kutoka Misri, safari yao kupitia jangwa hadi nchi ya ahadi, ikiwa ni pamoja na kutolewa kwa sheria huko Sinai, ibada katika hema ambayo ilipewa maagizo ya

kujenga hema iliyopewa Musa na watu wakiongoza hadi nchi ya ahadi ambapo walishindwa kuingia.

Na sasa ni kana kwamba mwandishi anatumia hilo kuwaonya wasomaji wake wasirudie kosa lile lile kama mababu zao walivyofanya. Kwa hivyo hata katika Waebrania tatu na nne, kulinganisha kwa wengine ambao sasa tunaingia katika raha na ambao tutaingia katika siku zijazo ambao sasa tunao katika Yesu Kristo kuonekana kwa kulinganisha, au kutimizwa kwa wengine ambao tuliahidiwa pia inaonekana kutaja motifu ya Kutoka ili raha yetu, wengine, raha ya wokovu ambayo sasa tunapata na kuingia ndani yake, ambayo Yesu Kristo sasa anatolewa na kutolewa, hatimaye ionekane kwa mwanga wa Kutoka mpya. Kwa kweli, tena, hata kwa upana zaidi kuliko hayo, motifu ya Kutoka inaonekana kuwa nyuma ya sehemu kubwa ya kitabu cha Waebrania.

Wazo la Yesu kutimiza makao ya Mungu katika hekalu la hema, Yesu akichukua nafasi ya mfumo wa dhabihu wa Agano la Kale, Yesu akitoa wokovu mkuu kuliko Yohana kwa watu wake, Yesu kama mkuu kuliko Musa, na kuwapa watu wake pumziko. Tena, haya yote yanaonekana kuwa angalau kwa sehemu ndani ya muktadha wa Kutoka. Ili kwamba mara nyingine tena, wokovu ambao watu wa Mungu sasa wanaupata na kuufurahia kwa njia ya utoaji wa Kristo na Yesu, tena, kifo chake cha dhabihu msalabani kama utimilifu wa dhabihu za Agano la Kale, angalau yote yanachangia katika motifu ya wokovu wetu kuwa Kutoka mpya.

Kwa hivyo, hata sehemu kubwa ya Kiebrania inaweza kueleweka ndani ya mfumo wa Kutoka mpya. Huenda, tena, kuna vifungu vingine katika Agano Jipya nje ya fasihi ya Paulo ambavyo tunaweza kuvielekeza, lakini nataka kumalizia mjadala wetu kwa kuhamia kwenye kitabu cha mwisho cha Agano Jipya. Na hicho ni kitabu cha Ufunuo, ambapo motifu ya Kutoka kwa kweli ni motifu dhahiri iliyoendelezwa kote katika kitabu, ikirejelea wokovu wetu.

Jambo lingine la kusema kabla hatujaangalia, katika Ufunuo ni Kutoka, yaani, asili, nia ya Kutoka asili na Kutoka mpya, ya kinabii, inatimizwa katika Agano Jipya, lakini hasa katika Ufunuo, tena, kulingana na mpango ulioanzishwa tayari, lakini bado haujaanzishwa wa eskatolojia. Maandiko mengi ambayo tayari tumeyaangalia, katika injili na fasihi ya Paulo, na kwa kiasi fulani katika Waebrania, yanaonekana kuzingatia kipengele kwamba Yesu tayari amemaliza uhamisho. Ameleta wokovu mpya wa Kutoka, na tuna katika injili, injili na matendo, na fasihi ya barua ya Paulo. Wokovu ambao sasa tunashiriki katika Yesu Kristo unapaswa kuelezewa kama Kutoka mpya.

Tutaona kwamba hata katika Ufunuo, bado kuna baadhi ya vipimo ambavyo tayari viko vya wokovu mpya wa Kutoka, lakini zaidi, Yohana, mwandishi wa Ufunuo, anatarajia kilele cha motifu ya Kutoka ambayo haijafika au ijayo. Pia tutaona kwamba mwandishi wa Ufunuo anatumia, anatumia sambamba, na Kutoka asilia kutoka Misri, akitumia madokezo yanayoonekana kuwa ya Kutoka, simulizi asilia ya Kutoka, na

fasihi nyingine za Kiyahudi zinazosimulia hilo. Lakini Yohana pia, kwa maoni yangu, anaonekana kutumia lugha mpya ya Kutoka pia, kutoka kitabu cha Isaya.

Nami nitajaribu, tutajaribu kuonyesha sehemu kadhaa ambapo hilo hutokea. Kwa hivyo mahali pa kuanzia patakuwa Ufunuo sura ya kwanza na mstari wa tano na sita, Ufunuo wa kwanza, wa tano na wa sita, na mara nyingi, mara nyingi mwanzo kabisa wa maandiko, mwanzo kabisa wa vitabu vya Agano Jipya, vinaweza kuwa muhimu kwa sababu mara nyingi vinakuweka tayari jinsi kitabu kingine kinavyopaswa kusomwa. Mara nyingi, si kila wakati, na si kwa ukamilifu, wakati mwingine huanzisha motifu baadaye, lakini mara nyingi huanzisha motifu muhimu mwanzoni mwa kitabu, jinsi waandishi wanavyotaka uelewe maendeleo yajayo katika kitabu.

Kwa hivyo sura ya kwanza, mstari wa tano, na sita katika sehemu ya salamu ya barua ya kawaida ya karne ya kwanza, nitaanza na mstari wa nne, Yohana kwa makanisa saba yaliyoko Asia; Neema na amani iwe kwenu kutoka kwake aliyeko, na aliyekuwako, na atakayekuja, na kutoka kwa roho saba zilizo mbele ya kiti chake cha enzi, na kutoka kwa Yesu Kristo, shahidi mwaminifu, mzaliwa wa kwanza wa wafu, na mtawala wa wafalme wa dunia, kwake yeye anayetupenda, na kutuweka huru kutoka katika dhambi zetu kwa damu yake, na kutufanya tuutumikie ufalme wa makuhani, na kuwa ufalme wa makuhani, na kumtumikia Mungu wake, na baba yake, utukufu na nguvu viwe kwake milele na milele. Amina. Nataka utambue mambo mawili hapa.

Kwanza kabisa, kuna marejeleo wazi ya kuwekwa huru au kukombolewa kutoka kwa dhambi zetu kwa damu yake, ambayo nadhani ni udanganyifu dhahiri wa Kutoka. Tena, ukombozi au uhuru kutoka kwa utumwa, wakati huu sambamba na Agano Jipya, uhuru na uhuru sio lazima kutoka kwa mtawala wa kigeni au mkandamizaji bali ni uhuru kutoka kwa utumwa wa dhambi. Kwa hivyo, tumekombolewa au kukombolewa kutoka kwa dhambi kwa damu yake.

Tena, labda tukiita, tukikumbuka motifu ya mwana-kondoo wa Pasaka, lakini ninachofikiri kinaimarisha hili ni mstari wa sita na kimetufanya kuwa ufalme na kuhani, ambao tumeuona ni udanganyifu wa Kutoka 19, sita. Kwa hivyo, baada ya Kutoka, Mungu huwaokoa watu wake na kuwaokoa, akiwaweka huru kwa kusudi lililo katika Kutoka 19, ili watu wake wawe watu wake, nao watakuwa ufalme wake wa makuhani. Kwa hivyo nadhani sura ya kwanza, ya tano, na ya sita hapa tayari zinarejelea motifu ya Kutoka, kama vile Israeli walivyokombolewa kutoka Misri na kuokolewa na kuachiliwa na kukombolewa kutoka Misri ili wawe ufalme wa makuhani.

Sasa, tunaona katika Agano Jipya kwamba watu wa Mungu pia waliachiliwa huru na kukombolewa kutoka dhambini kwa damu yake ili waweze kufanya kazi kama ufalme wa makuhani. Kwa hivyo, hii inaonekana kuwa marejeleo tayari ya kile ambacho Kristo tayari amewafanyia watu wake katika kuleta njia ya kutoka, wokovu mpya wa

Kutoka. Tena, mwandishi haonekani kumaanisha motifu mpya ya Kutoka kutoka kwa Isaya lakini anafikiria waziwazi wokovu wetu kwa upande wa Kutoka mpya.

Yaani, tumekombolewa na kuwekwa huru kwa damu yake na kwa kusudi la kuwa ufalme wa makuhani. Hoja ya Kutoka inaeleweka wazi zaidi wakati mwandishi anaonekana kukumbuka Kutoka kwa asili katika umbo la hukumu ya tarumbeta na ng'ombe dume katika Ufunuo wa nane na tisa katika Ufunuo wa 16. Labda unakumbuka moja wapo, katikati ya kitabu cha Ufunuo, moja ya sifa kuu kihalisi lakini pia kitheolojia, ni mzunguko huu wa mapigo saba mara tatu.

Inaanza na mihuri saba, ambayo kisha, katika sura ya sita, inatoa nafasi kwa tarumbeta saba, na katika sura ya nane, tisa, na hatimaye katika sura ya 16, ng'ombe saba wa, ili mzunguko huu wa mara tatu wa saba, mapigo saba. Kinachovutia ni kwamba unaposoma kwa makini mfuatano wa tarumbeta na ng'ombe dume, ni vigumu sana kutofikiria, hasa unapoisoma kwa kuzingatia muktadha mpana wa maendeleo ya Ufunuo wa motifu ya Kutoka, lakini ni vigumu sana kutosoma hili. Na nadhani haiwezekani kutosoma hili katika muktadha wa mapigo ya Kutoka.

Acha nisome chache au labda nifupishe chache kati ya hizi. Sitaki kusoma sehemu au sura hizi kwa ukamilifu, lakini acha labda nisome sehemu chache au nifupishe vya kutosha ili uone uhusiano. Kwa hivyo hizi hapa tarumbeta saba.

Malaika wa kwanza akapiga tarumbeta yake, kukawa mvua ya mawe na moto uliochanganyika na damu, na ukatupwa chini duniani. Tena, nitafanya haraka tu.

Sitasoma yote. Malaika wa pili akapiga tarumbeta yake. Kitu kama mlima mkubwa kilikuwa kinawaka moto.

Theluthi moja ya bahari ikageuka kuwa damu, na theluthi moja ya viumbe hai wakafa. Hebu tuone mstari wa 10. Malaika wa tatu akapiga tarumbeta yake.

Nyota kubwa iliyokuwa ikiwaka kama mwenge ilianguka kutoka mbinguni juu ya theluthi moja ya mito na chemchemi za maji, na kisha, ikawa chungu sana hata watu walioinywa wakafa. Malaika wa nne akapiga tarumbeta yake.

Theluthi moja ya jua ikapigwa, theluthi moja ya mwezi, na theluthi moja ya nyota, hivyo theluthi moja ikawa giza, na theluthi moja ya mchana haikuwa na mwanga.

Kinachofuata, cha kuvutia, ni pigo ambapo malaika wa tano anakuja na kupiga tarumbeta. Niliona nyota ikianguka kutoka angani, ikianguka kutoka angani hadi duniani. Nyota hiyo ilipewa ufunguo wa shimo la kuzimu.

Alipofungua shimo, moshi ulitoka kama moshi kutoka kwenye tanuru kubwa na kubwa. Jua na anga vikatiwa giza na moshi huo, na nzige wakatoka katika moshi huo, mstari wa tatu. Na mwandishi anaelezea mwonekano wa nzige hao.

Kwa hivyo, unaona uhusiano na mapigo? Mengi ya haya yana uhusiano na mapigo. Maji yanageuka kuwa damu, nzige, maji yasiyofaa kunywa kwa sababu ya damu, angalau sehemu ya siku iliyotiwa giza, kwa sababu ya, pigo ambalo sasa Mungu anamimina nyasi, marejeleo ya mvua ya mawe, nyuma katika tarumbeta ya kwanza, yote hayo yana uhusiano wazi na mapigo ya Kutoka. Vivyo hivyo unapofikia sura ya 16 na kumiminwa kwa mabakuli ya ghadhabu ya Mungu.

Kwa hivyo, malaika wa kwanza akaenda; hii ni sura ya 16, mstari wa pili anamimina bakuli lake, na vidonda vikali vinatoka na watu wote ambao hawakuwa na chapa ya mnyama. Malaika wa pili akamwaga bakuli lake na kuliweka baharini, nalo likageuka kuwa kama damu, au likageuka kuwa damu kama ya mtu aliyekufa. Na kila kiumbe hai kikafa.

Malaika wa tatu akamwaga bakuli lake kwenye mtoni na chemchemi za maji, nazo zikawa damu. Malaika wa nne akamwaga bakuli lake kwenye jua, na jua likaruhusiwa kuwachoma watu kwa moto. Wakaunguzwa kwa moto mkali.

Malaika wa tano akamwaga bakuli lake juu ya kiti cha enzi cha mnyama na ufalme ukaingia gizani kama ufalme wa Farao ulivyokuwa. Watu walitafuna ndimi zao kwa uchungu na kumlaani Mungu. Malaika wa sita akamwaga bakuli lake katika mto mkubwa Frati.

Maji yake yalikauka ili kuandaa njia ya Wafalme wa dunia. Kisha nikaona roho tatu chafu zilizofanana na vyura. Kwa hivyo ni wazi, nitaishia hapo.

Ni wazi kwamba mwandishi katika mizunguko hii miwili ya mwisho ya mapigo katika sura ya nane na tisa pamoja na tarumbeta na sasa katika sura ya 16 pamoja na mafahali anataka kuwasilisha hukumu hizi juu ya wanadamu kwa jinsi mapigo ya Kutoka, ambayo yalikuwa hukumu juu ya Misri. Sasa, kusudi langu si kuelezea hasa haya ni nini, yanaonekanaje, na jinsi yatakavyotimizwa. Kuna mjadala mwingi kuhusu hilo, na hilo si kusudi langu.

Nia yangu ni kuonyesha jinsi haya yanavyochangia kwenye motifu ya Kutoka katika ufunuo. Na, nadhani uhusiano huo uko wazi kwa njia ile ile ambayo Mungu alimwaga hukumu yake juu ya watu waovu wakandamizaji, mtawala mwovu wa taifa mkandamizaji ambaye ni Misri, kabla ya kuwaokoa na kuwakomboa watu wake na kuwaleta kwenye wokovu na urithi wao. Vivyo hivyo, Mungu atamwaga tena hukumu zake, hukumu yake kama Kutoka na mapigo yake juu ya mtawala mwovu wa taifa mkandamizaji, wakati huu himaya ya Kirumi na mfalme, katika maandalizi ya, na

kama utangulizi wa, ukombozi wake wa Kutoka kwa watu wake na kuwaleta kwenye urithi wao, ambao unaishia, nadhani kuwa uumbaji mpya wa Ufunuo 21 na 22.

Kwa hivyo, hadithi ya Kutoka inasisitiza dhana ya Ufunuo kuhusu Ufunuo na uelewa wa wokovu. Sehemu ya sababu mwandishi anatumia motifu ya Kutoka ni kwamba anataka wasomaji wake waone hali yao katika mwanga mpya. Hali yao huko Roma ieleweke kama ile ile ya Misri, ambapo wako katika utumwa wa ukweli kwamba wanakandamizwa na himaya ya Kirumi.

Na inahitaji ukombozi wa aina ya Kutoka, ambao Mungu mwenyewe ataleta. Lakini hilo linaonyeshwa na hukumu zinazoambatana kwamba tutaleta pigo. Hukumu kama za pigo kutoka Kutoka ambazo atazimimina juu ya taifa lingine ovu, himaya ya Kirumi. Na ningesema, taifa lolote ovu linalokandamiza, ambalo linawadhuru na kuwakandamiza watu wa Mungu na ambalo linajaribu kuzuia makusudi ya Mungu.

watakuwa mada ya mapigo haya ya aina ya Kutoka ambayo ni utangulizi wa ukombozi na uokoaji wa Mungu, ukombozi wa watu wake ili wawe ufalme wa makuhani na hatimaye kurithi, kurithi nchi, uumbaji mpya wa Ufunuo 21 na 22. Cha kufurahisha pia, kabla tu ya hukumu kali katika sura ya 16 ambazo tumeona zimechorwa kwa uangalifu kwenye mapigo ya Kutoka. Kabla tu ya hapo, nadhani tunaona katika sura ya 15, marejeleo dhahiri ya Kutoka.

Kwa hivyo, tena, kwa muhtasari tu, nane, tisa, na 16 ni, kumbuka kufanana kote kwa mapigo, giza, mvua ya mawe, maji yakigeuzwa kuwa damu, siku au ufalme ukiwa gizani, nzige, vyura, vidonda, kuna aina zote za kufanana na Kutoka. Lakini kabla ya sura ya 16 na mabakuli ya ghadhabu ya Mungu ambayo yataonyesha mfano wa Kutoka, angalia tunachokipata kuanzia sura ya 15, kwa namna fulani katika maandalizi ya hiyo 15, niliona mbinguni, ishara nyingine kubwa na ya ajabu, malaika saba wakiwa na mapigo saba ya mwisho, kwa sababu ni ya mwisho kwa sababu pamoja nao ghadhabu ya Mungu imekamiliwa. Sasa, tena, kabla hajatoa na kumimina mapigo, anakutambulisha kwenye tukio lingine la kuvutia.

Nikaona kitu kama bahari ya kioo ikiwaka moto, imesimama kando ya bahari. Wale waliomshinda yule mnyama kwa sanamu yake na kwa hesabu ya jina lake walikuwa na vinubi walivyopewa, nao wakaimba wimbo wa mtumishi wa Mungu, Musa, na mwana-kondoo. Kisha inaendelea.

Matendo yako ni makuu na ya ajabu, Bwana Mungu Mwenyezi, njia zako ni za haki na za kweli. Mfalme wa mataifa ambao hawatakuogopa, ambao hawatakuogopa, Bwana, na kulitukuza jina lako, kwa maana wewe peke yako u mtakatifu. Mataifa yote yatakuja na kuabudu mbele zako kwa ajili yako.

Matendo yako ya haki yamefunuliwa. Sasa, ukirudi nyuma na kusoma Kutoka 15, wimbo wa Musa, hii haifanani kabisa na maneno. Kwa kweli Yohana ameleta

maandiko mengine ili kujenga kile anachokiita sio tu wimbo wa Musa bali pia wimbo wa mwana-kondoo.

Lakini nataka upate picha iliyo wazi na dhahiri hapa. Tuna watu wa Mungu wamesimama kando ya bahari, ambayo anaelezea kama bahari ya kioo—sasa wakiimba wimbo wa Musa, wakirudia kile kilichotokea katika Kutoka.

Watu wanavuka bahari, na sasa wanasimama kando ya bahari. Na katika sura ya 15 ya Kutoka, tunaona wimbo wa Musa ukiimbwa. Sasa tunaona kitu kile kile kikitokea katika Ufunuo sura ya 15; kabla tu ya wakati huo, tunaona kumwagwa kwa tauni.

Kwa hivyo tena, tukiweka haya yote pamoja, katika maandalizi ya Mungu, kuwakomboa watu wake pale watakapotoka baharini na kuimba wimbo wa Musa. Pia tunamwona Mungu akimimina hukumu yake juu ya himaya mbovu yenye ukandamizaji, katika maandalizi ya Mungu kuwakomboa watu wake na kuwaokoa na kuwakomboa ili waweze kurithi ahadi za Mungu kwa ajili yao. Katika sura ya 21, basi nadhani tunapata kilele cha motifu ya Kutoka kwa motifu mpya ya Kutoka, sura ya 21 na mstari wa tatu.

Tayari tumeitazama hii kama dhana katika muktadha wa uumbaji mpya, lakini nadhani hii ndiyo. Hii ni, hii ni urithi wa Israeli na Mataifa. Hii ni urithi wa watu wa Mungu ambao walikusudiwa kurithi katika Texas ya kwanza kama Mungu alivyowatoa kutoka Kutoka kwanza ili kurithi nchi, kuwaweka katika nchi, na kukaa katikati yao.

Tunapata kitu kile kile hapa. Mungu huwaokoa na kuwaokoa watu wake katika Kutoka mpya katika muktadha wa kuhukumu kupitia mapigo, watu wakandamizaji wanaowadhuru. Sasa, Mungu huwaokoa katika Kutoka mpya na kuwaleta kwenye urithi wao katika nchi yao, ambayo ni uumbaji mpya.

Kwa mfano, katika 21, 21, na tatu, hili ndilo lengo la Kutoka. Makao ya Mungu sasa yako miongoni mwa watu. Atakaa nao.

Watakuwa kama watu, na Mungu mwenyewe atakuwa pamoja nao. Wao ni Mungu, jambo ambalo tulisema ni dokezo la Ezeieli sura ya 37, Mambo ya Walawi 26. Lengo la Kutoka 15:17 ni Mungu kuweka patakatifu pao katikati yao.

Sasa, ndivyo tunavyoona ikitokea katika sura ya tatu ya Ufunuo 21. Lakini kama naweza kurudia kidogo pia, mwishoni mwa mstari wa kwanza, Yohana anasema katika mstari wa kwanza, niliona mbingu mpya, nchi mpya, mbingu ya kwanza, na nchi ya kwanza imekwisha kupita. Wala hapakuwa na bahari tena.

Kwa maoni yangu, hii ni sehemu ya motifu mpya ya Kutoka. Kumbuka nyuma katika Isaya sura ya 51 na tisa na 10 na maandiko mengine kadhaa, tuliona kwamba Mungu

angekausha bahari tena. Bahari ilikuwa ishara ya uovu na machafuko na kile kilichowadhuru watu wa Mungu, kile ambacho kilikuwa kizuizi kwa watu wa Mungu kama ilivyokuwa katika Kutoka kwa kwanza, kizuizi kwa watu wa Mungu kuvuka na hatimaye kufika nchi kavu kwa njia ile ile.

Bahari hapa ni mfano wa au mfano wa, uovu na machafuko. Mapema zaidi, ni mnyama anayetoka baharini. Sura ya 13, bahari ni makao ya mnyama.

Inaashiria kile kilicho kiovu na chenye madhara, kile ambacho ni uadui kwa watu wa Mungu. Sasa katika Kutoka mpya, Mungu haigawanyi tu, bali anaifuta. Inatoweka.

Kwa hivyo, nadhani kutoweka huku kwa bahari katika sura ya kwanza, mstari wa kwanza, ni sehemu ya bahari ya Kutoka . Ni, au motifu ya Kutoka. Ni kutoweka, kutoweka kabisa kwa Bahari Nyekundu ambako kungesababisha uadui na kuwadhuru watu wa Mungu, ishara ya uovu, makazi ya mnyama, na kizuizi cha kuvuka katika nchi yao.

Sasa kwa kuwa imeondolewa, wanaweza kuvuka na kuingia katika nchi yao na kuirithi, ambayo ni uumbaji mpya. Jambo lingine lililo wazi: Nadhani maandishi ya Kutoka na maandishi mapya ya Kutoka yanapatikana katika mstari wa tano. Yeye aliyeketi juu ya hayo, tazama, nafanya kila kitu kuwa kipya.

Hili ni dokezo la moja kwa moja kwa kitabu cha Isaya, hasa sura ya 42, Isaya sura ya 42, ambapo mwandishi anasema, tena, Mungu anaonyeshwa akisema, Ninafanya kila kitu kuwa kipya, au Ninafanya vitu vipya, ambavyo cha kuvutia katika Isaya 42 ni katika muktadha wa uumbaji mpya au Isaya sura ya 43 ni katika muktadha wa Kutoka mpya. Na cha kushangaza, tena, ikiwa tunaelewa matumizi ya mwandishi ya maandishi ya Agano la Kale kubeba pamoja nao, muktadha wao, nukuu hii, udanganyifu huu, au nukuu hii kutoka Isaya sura ya 43, basi huleta pamoja na maana mpya za Kutoka. Kwa hivyo, Yohana amenukuu kutoka kwa maandishi mapya ya Agano la Kale ndani ya muktadha wa taswira mpya ya Kutoka ya Isaya.

Kwa hivyo tena, tukiweka haya yote pamoja, kitabu cha Ufunuo kinaona wokovu wetu wa siku zijazo wa kiamani kama utimilifu wa mwisho wa Kutoka, ambapo Mungu atawakomboa na kuwaokoa watu wake. Wakati huo huo, atamimina hukumu yake, Kutoka kwake kutaadhibu taifa ova na lenye ukandamizaji. Atawaokoa na kuwaokoa watu wake.

Watasimama kando ya bahari na kuimba wimbo wa Musa na mwana-kondoo, kisha wataingia katika urithi wao ambapo hakutakuwa na Bahari Nyekundu tena; vivyo hivyo, Mungu aliikausha Bahari Nyekundu ili Israeli waweze kuvuka kuingia katika nchi yao. Wakati huo huo, watu wa Mungu siku moja watapata Bahari Nyekundu ya shida ikiwa imetoweka ili waweze kuvuka kuingia katika nchi yao, urithi wao, uumbaji mpya, ambapo katika kutimiza Kutoka, Mungu atakaa katikati yao, nao watakuwa

watu wake, naye atakuwa Mungu wake. Kwa hivyo, Ufunuo wenyewe unaambatana na kila aina ya lugha ya Kutoka, kwa hivyo moja ya njia muhimu zaidi ambazo kitabu cha Ufunuo kinafikiria wokovu wetu ni katika suala la Kutoka au ni katika suala la Kutoka mpya.

Wote wawili wanajua kile ambacho Mungu amefanya na watu wake, lakini ili kuonyesha kile ambacho bado hakijatokea, Kutoka mpya ambako Mungu anakusudia kukifikia kilele chake katika uumbaji mpya katika siku zijazo.

Huyu ni Dkt. Dave Mathewson katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Theolojia ya Agano Jipya. Huu ni kipindi cha 19, Kutoka Mpya, Sehemu ya 2.